

MINISTER
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Warszawa 23 lipca 2014 r.

DGN - I - 0712 - 2 - EM/2014
Nk 198213/14

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	23-07-2014
ZAL.	NR. ....

Pani
Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich

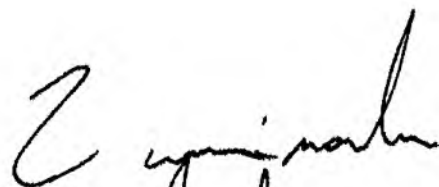
W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 20 czerwca 2014 r., znak I.612.25.2014.NC, dotyczące zajęcia stanowiska w sprawie przepisów przejściowych ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40), uprzejmie udzielam informacji w przedmiotowym zakresie.

Jak słusznie zauważyła Pani Rzecznik, tezy dotychczasowych wyroków Trybunału Konstytucyjnego, wydanych na tle problematyki ogrodnictwa działkowego wyznaczają kierunek optymalnych rozwiązań prawnych w omawianym zakresie. Bezsporne jest, że nowe regulacje powinny pozostawać w zgodności z Konstytucją RP, a w szczególności z zasadą równości i wolności zrzeszania się, a także zapewniać należyłą ochronę prawną osobom użytkującym ogrody działkowe. W ocenie resortu infrastruktury i rozwoju *ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych* kierunkowo wpisuje się w zalecenia wynikające z rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego, a w szczególności konsumuje główne wskazówki skierowane pod adresem ustawodawcy, które zostały zawarte w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2012 r. sygn. akt K 8/10. Przepisy ww. *ustawy* co do zasady eliminują bowiem dominującą pozycję prawną i majątkową jednej organizacji zrzeszającej działkowców, otwierając tym samym przestrzeń dla podejmowania przez działkowców działań na rzecz samoorganizowania się w celu tworzenia i zarządzania ogrodami działkowymi. W ustawie przewidziano wprowadzenie dalsze funkcjonowanie Polskiego Związku Działkowców (zwanego dalej: „PZD”) jako stowarzyszenia ogrodowego, ale równocześnie pozostawiono decyzję o wyłączeniu się z PZD do uznania samych działkowców z danego ogrodu, dopuszczając zarządzanie ogrodami działkowymi przez inne stowarzyszenia ogrodowe. Działkowcom przyznano bowiem prawo zawiązania nowego stowarzyszenia, które przejmie prawa do nieruchomości zajmowanej przez ogród przysługujące dotychczas PZD, a także majątek PZD związany z funkcjonowaniem tego ogrodu. Wymaga to wprowadzenia uzyskania bezwzględnej lub kwalifikowanej większości głosów, co w ocenie Pani Rzecznik, może utrudniać faktyczne wyodrębnienie się działkowców z PZD, jednakże wobec braku takiego wymogu dochodziłoby do sytuacji, w których jeden ogród mógłby być prowadzony przez dwa, a nawet kilka stowarzyszeń. Takie rozwiązanie zostało uznane w toku prac nad projektem ustawy za niedopuszczalne, ze względu na trudności, jakie mogłyby powstać w zakresie zarządzania rodzinnym ogrodem działkowym, który stanowi samodzielny, wyodrębniony obszar gruntu. Z tego też względu zdecydowano o wprowadzeniu do ustawy przepisu art. 11 ust. 1, zgodnie z którym rodzinny ogród działkowy prowadzony jest przez jedno stowarzyszenie ogrodowe. W zasadę tę wpisuję się tryb głosowania w sprawie wyboru nowego stowarzyszenia określony w art. 70 ust. 2 i art. 72 ust. 2 *ustawy*.

Wątpliwości na tle *ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych* powstają natomiast w zakresie możliwości powierzenia prowadzenia ogrodu już istniejącemu stowarzyszeniu, zawiązanemu przed dniem wejścia w życie ustawy. Brzmienie przepisów, jak i uzasadnienie projektu ustawy wskazują, że przyjęcie statutu oraz powołanie komitetu założycielskiego nowego stowarzyszenia ogrodowego, które przejmie prowadzenie rodzinnego ogrodu działkowego następuje w uchwale o wyodrębnieniu ROD, podjętej na zebraniu działkowców, o którym mowa w art. 69 ww. *ustawy*. Zatem wydaje się, że stowarzyszeniom powołanym przed dniem 19 stycznia 2014 r. nie może zostać powierzone prowadzenie rodzinnego ogrodu działkowego, co jak wynika z sygnałów napływających do resortu budzi sprzeciw tej grupy stowarzyszeń.

Odnosząc się do kwestii przekształcenia PZD w stowarzyszenie, które w okresie przejściowym będzie prowadziło ogrody należy podkreślić, że dalsze funkcjonowanie PZD było krytykowane w toku prac *Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia obywatelskiego projektu ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych (druk 1204)*, jak i w wielu opiniach przygotowanych do projektu ustawy, również załączonych do pisma Pani Rzecznik. Uwzględniając te opinie posłowie przychyliili się jednak do postulatów przedstawicieli obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej, wyłonionych przez działkowców. Propozycja pozostawienia PZD została wyrażona przez projektodawców w oparciu o zdanie odrębne sędziego Andrzeja Wróbla do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2012 r., sygn. akt K 8/10. Sędzia wskazywał, że konsekwencją likwidacji PZD będzie wygaśnięcie prawa użytkowania wieczystego przyznanego tej osobie prawnej. Spowoduje to negatywne skutki dla działkowców, jako podmiotów, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe do działek w ROD. Zgodnie bowiem z art. 241 *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.)*, wraz z wygaśnięciem użytkowania wieczystego wygasają ustanowione na nim obciążenia. Obciążeniami, które wygasłyby wraz z wygaśnięciem prawa użytkowania wieczystego byłyby prawa do działek przysługujące członkom PZD. Uwzględnienie postulatu Inicjatywy obywatelskiej dotyczącego przekształcenia PZD wpłynęło zatem na przyjęcie kompromisu mającego na celu zapewnienie działkowcom pewności prawnej co do użytkowania działek. Ponadto podejmując rozstrzygnięcie o pozostawieniu PZD, Parlament uznał argumentację przedstawicieli inicjatywy obywatelskiej wskazującą na potrzebę respektowania prawa członków PZD do podjęcia samodzielnej decyzji o członkostwie w tym stowarzyszeniu bez ingerencji ustawodawcy w relację członek – stowarzyszenie poprzez przymusową likwidację PZD.

Przekazując powyższe informacje należy zauważyć, że resort infrastruktury i rozwoju nie posiada kompetencji do oceny przepisów ww. *ustawy* pod względem ich zgodności z Konstytucją RP. Pragnę jednak zapewnić Panią Rzecznik, że Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w ramach posiadanych kompetencji monitoruje otoczenie prawne i faktyczne, w jakim funkcjonuje rodzinne ogrodnictwo działkowe po wejściu w życie nowej ustawy. Wszystkie sugestie wpływające do resortu w tym zakresie, które składane są przez stowarzyszenia ogrodowe, jak i przez samych działkowców, są analizowane pod kątem potrzeby ingerencji legislacyjnej. Formułowanie na tym etapie wniosków w tym zakresie wydaje się jednak przedwczesne. *Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych* obowiązuje bowiem niewiele ponad pół roku, zatem skuteczność działania jej przepisów, a w szczególności przepisu art. 69 ww. *ustawy*, będzie można ocenić po upływie terminu określonego tym przepisem.

z up. MINISTER
Paweł Orlowski
Podsekretarz Stanu